

זוהר פרשת ואתחנן (רס ע"א)

אלמלא לא התרחקו ישראל והיו שומעים כל אותו הדבור כבתחלה, לא היה יכול העולם להיות חרוב אחר כך, והם היו מתקיימים לדורי דורות

קרב אתה ושמע את אשר ידבר ה' אלינו וגו', אמר רבי אלעזר בוא וראה בשעה שניתנה התורה לישראל כל הקולות נמצאו^[זח], והקב"ה ישב על כסא כבודו, וזה מתוך זה היה נראה, ודבור הזה יצא מתוך העליון שעליו^[זא], וזהו הסוד שכתוב פנים בפנים דבר ה' עמכם בהר מתוך האש, שהדבור היה יוצא ומדבר מתוך אש ושלהבת, והיה נדחה לחוץ בדפיקת הרוח והמים שנותנים זה הכח^[זב], ואש רוח ומים יצאו מתוך השופר שהוא כולל לכלם^[זח], וישראל התרחקו בשביל יראה זו, ולפיכך אמרו ואת תדבר אלינו, אין אנו רוצים בתגבורת העליונה שלמעלה, אלא מהמקום של בחינת נקבה ולא יותר^[זט] זה שכתוב ואת תדבר אלינו וגו', אמר משה ודאי החלשתם כחי, והחלשתם כח אחר^[ק] שאלמלא לא התרחקו ישראל והיו שומעים כל אותו הדבור כבתחלה, לא היה יכול העולם להיות חרוב אחר כך, והם היו מתקיימים לדורי דורות, שהרי בשעה הראשונה יצאה נשמתם, מפני מה, לפי שכך נצרך שהרי עץ המות היה גורם^[קא], ולאחר שחיו ועמדו ונתחזקו רצה הקב"ה להכניסם לעץ החיים^[קב] העומד על עץ המות ההוא, כדי שיהיו קיימים לעולם, וכיון שהתרחקו ולא רצו, אז נחלש כחו של משה בעבורם, ונחלש כח אחר, אמר להם הקב"ה, אני בקשתי לקיים אתכם במקום עליון להדבק בחיים, ואתם בקשתם המקום שבחינת נקבה שורה בו, ולפיכך לך אמור להם שובו לכם לאהליכם, כל אחד ילך לאשתו ויתיחד עמה, ועם כל זה כיון שישראל לא עשו כך אלא מפני פחד הגדול שהיה עליהם, לא נאמר עליהם אלא מי יתן והיה לבכם זה להם וגו'.

זיו הזוהר

חסד גבורה תפארת עלמא דדכורא, אלא מן המלכות בלבד עלמא דנוקבא, וזהו ואת תדבר, לשון נקבה. ק. ה [הקב"ה ז"א] התפארת. קא. היינו מדת המלכות שמכח תולדתם היו דבוקים בה. קב. להיות דבקים בהתפארת שנקרא עץ החיים ויחיו לעולם.

צה. פירוש, אורות וכחות, של כל הספירות. צו. הגם שהתגלותו מן המלכות, אבל מקור מוצאו מן הבינה. צז. מים אש ורוח שנזכר כאן, היינו כחות הספירות חסד גבורה תפארת. צח. השופר הכולל אותם זו הבינה. צט. שפחדו לקבל הדיבורים מן

כל מי שעושה דבר לא טוב ולבו ורצונו לא התכוונו לשם צד הרע, הקדוש ברוך הוא לא ידין אותו לרעה

מכאן יש ללמוד, כל מי שעושה דבר לא טוב ולבו ורצונו לא התכוונו לשם צד הרע, אף על פי שהוא דבר רע, הואיל שלא עשה הדבר ברצון, העונש לא ישרה עליו כמו על איש אחר, והקדוש ברוך הוא לא ידין אותו לרעה.

זוהר פרשת ואתחנן (רס ע"ב)

ואתה פה עמוד עמדי, מכאן נפרש משה מכל וכל מאשתו, ונדבק ונתעלה במקום אחר של בחינת זכר ולא בבחינת נקבה^[קב] אשרי חלקו של שמה נביא הנאמן שזכה למדרגות עליונות מה שלא זכה אדם אחר לעולם.

זוהר פרשת ואתחנן (רסג ע"א)

רבי יצחק אמר ע גדולה להכליל השבעים שמות

שמע ישראל וגו'. אמר רבי ייסא זה ישראל הזקן^[קד] **רבי יצחק אמר ע גדולה להכליל השבעים שמות**^[קה] **[ד גדולה עד]** זה עדות של הכל^[קי] שמע ישראל, כמו שכתוב (ישעי' א') שמעו שמים, וכתוב האזינו השמים, אף כאן שמע ישראל, והכל ענין אחד הוא^[קיז]. ה', זה ראשית הכל בהארת הקדמון הקדוש^[קח] וזה הוא שנקרא **אב** אלהינו, זה עומק הנחלים והמעיונות היוצאים ונמשכים לכל^[קט], [וזה היא שנקראת **אם**], ה', זה גוף העץ שלמות השרשים^[קי], אח"ד, זו כנסת ישראל^[קיא] והכל שלמות אחד ומתקשרים זה בזה ולא נמצא בהם פרוד אלא הכל אחד.

זוהר פרשת תרומה (קס):

שמע ישראל, כאן נרמז ונתגלה היחוד של החכמה העליונה

רבי יצחק למד, מרכבה קדושה העליונה היא ארבעה בתים של תפילין שמניח ו כמו שנדרש^[קיב], ומרכבה קדושה האחרת היא ארבע אחרות שנכללין בבית אחד, שמניחה ה האחרונה^[קיג], כמו שנתבאר, רבי יוסי אמר, **שמע ישראל, כאן נרמז ונתגלה היחוד של החכמה העליונה, שמע, ע** שהוא מאותיות הגדולות למה, אלא שמרמז רמז בכלל אחד להכליל מעלה ומטה ביחוד אחד, שמ"ע, ש"ם, ע, כאן נכלל ש"ם זה באותן ע' שמות העליונים להכליל אותם, שהרי ש"ם זה נתברך מהם ונכלל בהם^[קייד], ונצרך לכוון להכליל אותם יחד ביחוד אחד ושלים מחשבתו בהם, שהרי ודאי שהשבעים שמות הם בסוד מרכבה העליונה,

זוהר פרשת ואתחנן יום ו' * דף היומי * זוהר תורה

עץ החיים. **קיא.** זו המלכות. **קיב.** הקב"ה מניח תפילין, זה התפארת ששרשו אות וא"ו של הוי"ה, והתפילין שלו ד' מאורות בד' בתים, שהם חכמה בינה חסד גבורה. **קיג.** זו המלכות, שהתפילין שלה הם ד' מאורות של תפארת נצח הוד יסוד בבית אחד. **קיד.** פירוש, לכוון שהש"ם שהיא המלכות תתכלל בהבינה, ותקבל הארה מן הע' שמות של הבינה, והיינו לייחד מעלה עם מטה,

קג. להיות דבוק בהתפארת ולא במלכות. **קד.** זו מדת תפארת. **קה.** אלו ע' שמות הבינה, שהמלכות הנקראת ש"ם תקבל הארה מן ע' שמות הבינה. **קו.** פירוש, שכלם מעידים על אחדותו יתברך. **קז.** פירוש, כמו שם השמים היינו תפארת, אף כאן ישראל זה התפארת. **קח.** זה החכמה שמקבל הארה מן הכתר. **קט.** זו הבינה המקושרת עם החכמה ומקבלת הארה ממנו. **קי.** זה התפארת

ומאותה מרכבה העליונה נתברך ש"ם זה ונכלל בתוכם, ואחר כך ישרא"ל בכלל, אבל הרי למדנו שזה ישרא"ל סבא, להיות ישרא"ל זה בכלל אחד במקום ההוא של דבקות הכל [קטז] ועל כן שמע ישראל, עכשיו נדבקה האשה בבעלה [קטז] ונמצא הכל בכלל אחד, וזהו שמע ישראל למען היחוד [בהכולל מעלה ומטה] ואחר כך לייחד הארבעה צדדים [ק"ז], ה' אלהינו ה' אחד, להיות הכל אחד..

בשעה שבא האדם לקבל עליו עול מלכות שמים, אז השכינה באה ושורה על ראשו ועומדת עליו כעד, להעיד עדות לפני המלך הקדוש

וזה הסוד לקבל עליהם עול מלכות שמים בכל ששה צדדים, לפי שנצרך לו לאדם להיות מוכן באותה שעה לייחד שמו של הקב"ה, ולקבל עליו עול מלכות שמים, ובשעה שבא האדם לקבל עליו עול מלכות שמים, אז השכינה באה ושורה על ראשו ועומדת עליו כעד, להעיד עדות לפני המלך הקדוש שזה הוא המיוחד שמו פעמים ביום, ושהוא מייחד שמו מעלה ומטה [וארבעה צדדים] כראוי, ועל כן ע' מן שמע ישראל היא מאותיות הגדולות, וגם ד' מאותיות הגדולות, להיות עד לפני המלך הקדוש.. ובודאי שזה האדם המיוחד שמו של הקב"ה מעלה ומטה [וארבעה צדדים] כראוי, באה השכינה ושורה על ראשו ומברכת אותו בשבע ברכות, וקוראה עליו (ישעי' מ"ט) ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בך אתפאר.

זוהר פרשת ואתחנן - רועה הנאמן - (רסג ע"א)

מצוה זו לייחד שמו של הקב"ה בכל יום, לקרות קריאת שמע פעמים בכל יום, אחד כנגד מדרגת היום ואחד כנגד מדרגת הלילה

שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, מצוה זו לייחד שמו של הקב"ה בכל יום, לקרות קריאת שמע פעמים בכל יום, אחד כנגד מדרגת היום ואחד כנגד מדרגת הלילה, להכליל ביום מדרגת הלילה ולהכליל בלילה מדרגת היום, וזה נתבאר, ועל כן שני פעמים בכל יום אחד ביום ואחד בלילה.

זוהר פרשת ואתחנן (רנז ע"א)

שש תיבות הן יחוד מצד עמוד האמצעי

שמע ישראל, אותן שש תיבות הן יחוד מצד עמוד האמצעי, ובהן כ"ה אותיות היינו כה, ובעבורה אמר אברהם נלכה עד כ"ה ונשתחוה, כ"ה תאמר לבית יעקב, עמוד האמצעי הוא אח [ק"ח] והיא ד שלמות היחוד שלו להשלים בו אחד, אח כולל ט' ספירות שהן א אין

מעלה בינה, מטה מלכות. קטו. פירוש, לכוון, שישרא"ל שהוא התפארת יהיה נכלל בהמקום של דבקות הכל, זה החכמה לקבל הארה ממנו, והיינו גם כן התיחדות של מעלה עם מטה, מעלה חכמה, מטה תפארת. קטז. פירוש, שע"י התיחדות והתכללות של מעלה ומטה, שיקבלו שניהם הארות מלמעלה, יהיה נעשה ממילא היחוד של אשה

בבעלה, היינו תפארת ומלכות. קיז. פירוש, לאחר שנתבאר כוונת שמע ישראל בהיחוד והתכללות של מעלה ומטה, מזכיר עתה ענין היחוד של ד' סטרין, כמו שאמרו חז"ל שצריך לכוון לייחדו ולהמליכו מעלה ומטה ובד' צדדים, והיחוד של ד' סטרין היינו ה' אלהינו ה' אחד, ה' אלהינו, יחוד חכמה ובינה, ה' אחד, יחוד תפארת ומלכות. קיח. התפארת אח

זיו הזוהר

סוף[ק"ט], ח שמנה ספירות מן חכמה עד יסוד, ד מלכות, קוץ שלה י[קכ] בו נשתלמות לעשרה שהן יו"ד ה"א וא"ו ה"א, ד כלולה מן ד' אותיות של הוי"ה.

זוהר פרשת ואתחנן (רנח ע"א)

ועל כל אחד ואחד שמיידח אותו בעולם, ש"מ מן שמע א"ח מן אחד הרי אשמ"ח ועוד שמע ישראל, ע מן שמע גדולה, ד מן אחד גדולה, היינו עד, (שמואל א' י"ב) עד ה' בכם, ועל כל אחד ואחד שמיידח אותו בעולם, ש"מ מן שמע א"ח מן אחד הרי אשמ"ח, ועל זה אמר דוד (תהלים ק"ד) אנכי אשמח בה'. ועוד ד' גדולה ד' בתים של תפילין שמניח אותם אח ונתעטר בהם, והם פאר על ראש התפארת, תפילין שלו הוי"ה כסדר, שהוא י חכמה קדש ל', ה בינה והיה כי יביאך, ו תפארת, עמוד האמצעי, שמע ישראל, ה מלכות הקדושה והיה אם שמוע, אבל בעולם הבא היות באמצע שהן ה ה, ובעבור זה אמר הנביא (ירמיי' ט') בזאת יתהלל המתהלל השכל וידוע אותי כי אני ה', ובשביל זה דרשו חכמי המשנה שיש מקום בראש להניח שני זוגות של תפילין..

(בא מג:)

אלא במראה של רוח הקודש נודע, והם בדמות העין נסתר ג' גונים, להבין שאלו ג' הם אחד, וזה הוא סוד הקול שנשמע

ועוד שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד, יחוד הזה הרי נתבאר בכמה מקומות, יחוד של כל יום הוא היחוד של הכתוב שמע ישראל ה' אלהינו ה', הרי כלם אחד, ולכך נקרא אחד, הלא ג' שמות הם, ואיך הם אחד, ואף על פי שקוראים אחד איך הם אחד, אלא במראה של רוח הקודש נודע, והם בדמות העין נסתר ג' גונים, להבין שאלו ג' הם אחד, וזה הוא סוד הקול שנשמע, קול הוא אחד, והוא אש רוח ומים, וכולם אחד בסוד הקול, אף כך ה' אלהינו ה' הם אחד, ג' גונים והם אחד, [חג"ת] וזהו הקול שעושה האדם בהיחוד להשיים מחשבתו ביחוד של הכל, מן אי"ן סו"ף עד סוף של הכל, בזה הקול שהוא עושה באלו הג' שהם אחד, וזה הוא היחוד של כל יום שנתגלה בסוד של רוח הקודש, וכמה אופנים של יחוד נתחדשו וכולם אמת, מי שמכוון כך טוב, ומי שמכוון כך טוב, אבל זה היחוד שאנחנו מעוררים מלמטה בסוד הקול שהוא אחד זהו ברור הדבר.

זוהר פרשת ואתחנן (רסג ע"א)

בשעה שבא האדם לייחד שמו של הקב"ה, כל חילות השמים כלם עומדים שורות שורות, לבעבור שיתקנו ויתכללו כלם ביחוד הזה

וכמו שהעם הקדוש מיחדים שמו של הקב"ה למטה, כך נתיחד שמו למעלה, נמצא שהקב"ה יחיד למעלה ולמטה, מי שמיידח שמו של הקב"ה ישים לבו ומחשבתו באותו היחוד שאמרנו, ויחבר כל אבריו ביחוד ההוא, במחשבה ההיא, להיות כלם אחד,

זיו הזוהר

ד' מרמז על כתר, כדאיתא כתר עליון איהו כתר מלכות, ויש מפורשים שלפעמים נקרא הכתר בשם אי"ן סו"ף. קכ. יש לפרש על כתר מלכות, ויש לפרש על עטרת היסוד.

להמלכות הנרמזת באות ד', כיון שנקראין ברא וברתא לחכמה ובינה שנקראין אבא ואמא. קיט. יש מפרשים אי"ן סו"ף, [כלומר אין - כתר, סוף זה מלכות, סוף דכל המדרגות] וקוץ של אות

וכמו שישים כל איבריו בהסוד של אחד, כן מחבר למעלה כל פרקים העליונים ביחוד ההוא להיות כלם אחד, ובשעה שבא האדם לייחד שמו של הקב"ה, כל חילות השמים כלם עומדים שורות שורות, לבעבור שיתקנו ויתכללו כלם ביחוד הזה, לעמוד בהסוד של אחד ביחדו אחד [קכא] וכלם מתתקנים בתיקונם כראוי - ע"כ ר"מ.

זוהר פרשת וארא (כז ע"א)

אזהרה היא לאדם לייחד שם הקדוש כראוי באהבה עליונה

ואהבת את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך. אמר רבי אבא כאן נרמז יחוד הקדוש, ואזהרה היא לאדם לייחד שם הקדוש כראוי באהבה עליונה, בכל לבבך, זה ימין ושמאל שנקראים יצר טוב ויצר רע, ובכל נפשך, זו נפש דוד שניתנה ביניהם [קכב] ובכל מאדך, להכליל אותם למעלה במקום שאין בו שיעור, כאן הוא יחוד השלם לאהבה את הקב"ה כראוי, ועוד ובכל מאדך, זה יעקב שהוא מחובר לכל הצדדים [קכג], והכל הוא יחוד שלם כראוי.

זוהר פרשת ואתחנן (רסז ע"א)

דברים האלה כלל התורה הם, לפי שעשרת הדברות של התורה נכללים כאן

עוד אמר רבי אבא דברים האלה כלל התורה הם, לפי שעשרת הדברות של התורה נכללים כאן, וזה ביארו החברים, ובוא וראה אין לך דבר באהבה לפני הקב"ה כמי שאוהב אותו כראוי, ומה הוא, כמו שנאמר בכל לבבך, בכל, מה ענינו, בלבבך היה צריך לומר, בנפשך במאדך, מהו בכל, אלא בכל לבבך, להכליל שני לבבות, אחד טוב ואחד רע, בכל נפשך, אחד טוב ואחד רע, בכל מאדך, זה לא בא לדרשה, אמר רבי אלעזר ואפילו זה לדרשה הוא, מה הטעם, בין שנפל לו רכוש מירושה או מצד אחר, ובין שהוא הרויח אותו, ועל כן כתוב ובכל מאדך.

מי שאוהב להקב"ה נתעטר בחסד מכל הצדדים

אמר רבי אבא חוזר אני לפרש המקרא, ואהבת, מי שאוהב להקב"ה נתעטר בחסד מכל הצדדים, ועושה חסד עם כלם, ואינו חס על גופו ועל כספו, מניין, מאברהם כמו שנאמר שמאבתו להקב"ה לא היה חס על לבו ועל נפשו ועל כספו, על לבו, שלא השגיח על רצונו בעבור אהבתו לרבונו, על נפשו, שלא היה חס על בנו ועל אשתו לבעבור אהבתו לרבונו, על כספו, שהיה עומד בפרשת דרכים והכין מזון לכל העולם, לפיכך נתעטר בעטרה של חסד, ככתוב חסד לאברהם, ומי שנקשר באהבת רבונו זוכה לזה, ולא עוד אלא שכל העולמות מתברכים בשבילו, זה שכתוב וחסידיך יברכוכה, אל תקרא יברכוכה אלא יברכ"ו כ"ה [קכד] וכתוב ונברכו בך כל משפחות האדמה.

זיו הזוהר

אלהיך, תפארת, בכל לבבך, ימין ושמאל חסד וגבורה, ובכל נפשך, מלכות, ובכל מאדך, להכליל אותן בג' הראשונות. **קכג.** זה התפארת שהוא מרכז לכל הספירות. **קכד.** פירוש, שהם מוסיפים

קכא. כי על ידי זה היחוד שמיחדים ישראל באומנם פעמיים בכל יום שמע ישראל מתקשרים כל העולמות ונמשכת שפע לכל וגם הארה להמלאכים. **קכב.** לפי"ז יפורש ואהבת את ה'

אותן שמסרו נפשם על קדושת רבונם, שהיו נכנסים ב"ג נהרי אפרסמון הטהור, והקב"ה משתעשע עמהם

למדנו בכל נפשך, אפילו הוא נוטל את נפשך, יום אחד היה רבי יוסי חלש, נכנסו אצלו רבי אבא ורבי יהודה ורבי יצחק, ראו אותו שהיה נופל על פניו ונרדם, ישבו, כאשר נתעורר ראו את פניו שמח, אמר ליה רבי אבא הראית דבר חדש, אמר ליה ודאי שעכשיו עלתה נפשי, וראיתי כבודם של אותן שמסרו נפשם על קדושת רבונם, שהיו נכנסים ב"ג נהרי אפרסמון הטהור, והקב"ה משתעשע עמהם, ועוד ראיתי מה שלא ניתן לי רשות לספר, שאלתי אותם ואמרת, כבוד הזה למי הוא, אמרו לי לאותן שאהבו את רבונם בעולם הזה, וממה שראיתי הוארו נפשי ולבי, ובשביל זה פני שמח, אמר ליה רבי אבא אשרי חלקך, אבל הלא התורה מעידה עליהם כך, שכתוב (ישעי' ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך יעשה למחכה לו.. אמר רבי יוסי ואהבת את ה' אלהיך, ואהבת, שצריך האדם להתקשר בו באהבה העליונה, שכל עבודה שמבקש האדם לעבוד להקב"ה יעבוד באהבה, שאין לך עבודה חשובה כמו אהבה להקב"ה.

זוהר פרשת תרומה (קסב ע"א)

מי שהוא אוהב להקב"ה הוא יכול לעורר מדרגת הימין שלו אליו, ומקבל אותו באהבה

ואהבת, זה ראשית מדרגת הימין לאהבה להקב"ה באהבה של דבוקת אליו, ומי הוא האוהב שיכול לעורר מדרגת הימין, מי שהוא אוהב להקב"ה הוא יכול לעורר מדרגת הימין שלו אליו, ומקבל אותו באהבה, כל עניני העולם אינם תולים אלא ברצון, רוח ממשיך רוח ומביא רוח, וסימנך שכתוב (איוב י"ב) אם ישים אליו לבו רוחו ונשמתו אליו יאסף, כאשר יתעורר האדם באהבה להקב"ה, התעוררת מדרגת הימין לא תתעורר אלא בג' גונים, ככתוב בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאדך, הרי ג' גונים כאן, וכלם נצרכים לב נפש ורכוש, ואז הקב"ה מעורר ימינו אליו ופושט אותה לנגדו ומקבל אותו, ועל זה (תהלים ק"י) כתוב נאם ה' לאדני שב לימיני, וסוד מקרא זה הרי ביארנו בו, שדוד המלך על מדרגתו אמר כך כאשר נתקשר בימין.

י"ג מצות כאן בהימין

י"ג מצות כאן בהימין, ואהבת את ה' אלהיך הרי אחת, בכל לבבך שתיים, ובכל נפשך שלש, ובכל מאדך ארבע, ושננתם לבניך חמש, ודברת בם הרי שש, בשבתך בביתך הרי שבע, ובכלתך בדרך הרי שמנה, ובשכבך הרי תשע, ובקומך הרי עשר, וקשרתם לאות על ידך הרי י"א, והיו לטטפת בין עיניך הרי י"ב, וכתבתם על מזוזות ביתך ובשעריך הרי י"ג, אלה י"ג מצות תלויות בהימין, והשמאל נכלל בהימין וכך נצרך, ובכל זמן שהשמאל נתעורר הימין שורה בו בתחלה [קכה] ולפיכך אם ישראל זוכים השמאל נכלל בימין, ואם לא, הימין נכלל בשמאל ושולט השמאל..

זיו הזוהר

שפע ברכה ממעל למדת המלכות והשכינה חסד וגבורה שהיא דין, ואם ישראל זוכים אף אם הקדושה שנקראת כ"ה. קכה. ימין ושמאל - היינו לפעמים נתעורר השמאל שורה בו הימין בתחלה

זוהר פרשת ואתחנן (רסח ע"א)

אלו הפרשיות כלל גדול בתורה הן, אשרי חלקו מי שמשלים אותן פעמיים בכל יום

כאשר בא רבי שמעון אמר הרי ודאי פרשה של קריאת שמע נרמז בה עשרת הדברות כמו שנתבאר, וכך הוא בודאי, והיו הדברים האלה, כלל של עשרת הדברות הם, ולפיכך עשר מצות יש כאן כנגד עשרת הדברות של התורה, ואיזו הן, ושננתם לבניך, ודברת בם, בשבתך בביתך, ובלכתך בדרך, ובשכבך, ובקומך, וקשרתם לאות על ירך, והיו לטוטפות בין עיניך, וכתבתם על מזוזות ביתך, ובשערך, הרי עשר כנגד עשרת הדברות, ועל כן אלו הפרשיות כלל גדול בתורה הן, אשרי חלקו מי שמשלים אותן פעמיים בכל יום, שהרי נתקדש בפיו שם הקדוש דבקות כראוי.

זוהר תרומה קסב ע"ב

הלב והנפש שני ענינים הם ומתאחדים לאחד

רבי יצחק היה שכיח לפני רבי אלעזר, אמר ליה ודאי אהבת הקב"ה שהאדם אוהב לו אינו נתעורר אלא מן הלב, לפי שהלב הוא התעוררות לעורר אהבה, אם כן למה כתוב בכל לבבך ואחר כך ובכל נפשך, שמשמע ששני ענינים הם אחד הלב ואחד הנפש, אם הלב הוא עיקר מה ענין כאן להנפש, אמר ליה ודאי הלב והנפש שני ענינים הם ומתאחדים לאחד, שהרי לב נפש ורכוש כלם נאחזים זה בזה, והלב הוא העיקר והיסוד של הכל, ומה שנאמר בכל לבבך בשני לבבות הוא שהם שני היצרים, אחד יצר הטוב ואחד יצר הרע, ושני אלה כל אחד ואחד נקרא לב, זה נקרא לב טוב וזה נקרא לב רע. (זוהר תרומה קסג ע"א), ולפיכך כתוב לבבך שהם שנים, יצר הטוב ויצר הרע, ובכל נפשך, ובנפשך היה צריך לומר, מהו ובכל נפשך, ובכל זה למה, אלא להכליל נפש רוח ונשמה, לכך כתוב ובכל נפשך, בכל מה שנאחזת נפש הזאת.

זוהר תרומה (קסג ע"א)

זו היא עבודת הקב"ה החשובה יותר כאשר זה יצר הרע נכפף אצלו לבעבור האהבה שהוא אוהב להקב"ה

ובכל מאדך, גם כן כך שכמה מינים יש ברכוש, כלם משונים אלה מאלה, ועל כן כתוב ובכל, אהבה להקב"ה למסור לו כל זה, לאהבה אותו בכל אחד ואחד, ואם תשאל איך יכול האדם לאהבה אותו ביצר הרע, הלא יצר הרע הוא מקטרג שלא יקרב האדם לעבודת הקב"ה, ואיך יאהב לו בו, אלא זו היא עבודת הקב"ה החשובה יותר כאשר זה יצר הרע נכפף אצלו לבעבור האהבה שהוא אוהב להקב"ה, שכאשר זה יצר הרע נכפף וזה האדם משבר לו, זה הוא אוהבו של הקב"ה, לפי שידע לקרב לאותו יצר הרע לעבודת הקב"ה, כאן יש סוד לבעלי חכמה, כל מה שעשה הקב"ה למעלה ולמטה הכל הוא למען הראות כבודו, והכל הוא לעבודתו, וכי מה ראה עבד שיהיה מקטרג של רבונו, ובכל מה שהוא רצון רבונו יהיה הוא נעשה מקטרג, רצונו של הקב"ה הוא שהאנשים יעסקו תמיד בעבודתו וילכו

זוהר תורה * דף היומי * פרשת ואתחנן יום ו' זיו הזוהר

בדרך אמת, בשביל לזכותם בכמה טובות, וכיון שרצונו של הקב"ה בזה איך יבוא עבד רע ויהיה נמצא מקטרג על רצון רבונו, ויסית את האנשים לדרך רע וידחה אותם מדרך הטוב, ויגרום להם שלא יעשו רצון רבונו, אלא ודאי שרצון רבונו הוא עושה.

זכאים הם הזוכים לנצחו ולהכניע אותו לזכות בשבילו לעולם הבא, ומתחזק האדם במלך הקדוש תמיד

משל למלך שהיה לו בן יחיד והיה אוהב אותו מאד, ופקד עליו מתוך האהבה שלא יקרב עצמו לאשה רעה, לפי שכל מי שמתקרב אליה אין הוא שוה ליכנס לתוך היכל המלך, הבטיחו בן ההוא לעשות רצון אביו באהבה, בבית המלך מבחוץ היתה זונה אחת יפת תואר ויפת מראה, לימים אמר המלך אני מבקש לראות רצונו של בני אלי, קרא לה לזונה ההיא ואמר לה, לכי ופתי את בני שאני מבקש לראות רצון בני אלי, זונה ההיא מה עשתה, הלכה אחר בנו של המלך, התחילה לחבק אותו ולפגוע בו בכמה ענייני פיתוי, אם בן ההוא טוב ושומע לפקודת אביו, הוא גוער בה ואינו שומע לה ומדחה אותה ממנו, אז ישמח אביו בבנו ומכניסו לפניו הפרוכת שבהיכלו, ונותן לו מתנות ואוצרות וכבוד גדול, מי גרם כל אותו הכבוד לבן הזה, הוה אומר זונה ההיא, ואותה הזונה היש לה שבח בזה או לא, ודאי שבח יש לה מכל הצדדים, אחד שעשתה מצות המלך, ואחד שגרמה לו לאותו הבן כל הטוב ההוא, וכל אותה האהבה של המלך אליו, ועל זה כתוב והנה טוב מאד, והנה טוב, זה מלאך החיים, מאד, זה מלאך המות, שהוא בודאי טוב מאד לכל השומע מצות רבונו, ובוא וראה אם לא יהיה זה המקטרג, לא ינחלו הצדיקים אותן אוצרות העליונים שעתידיים לנחול לעולם הבא, זכאים אלה שפגעו במקטרג הזה, וזכאים אלה שלא פגעו בו, זכאים אלה שפגעו בו וניצולו ממנו, שבשבילו ינחלו כל אותן הטובות וכל אותן עדוניהם וכל אותן התענוגים של עולם הבא, שעליו כתוב (ישע"י ס"ד) עין לא ראתה אלהים זולתך, וזכאים אלה שלא פגעו בו, שבשבילו ינחלו גיהנם ויטרדו מארץ החיים, שהרי אותן הרשעים כשפוגעים בו הם שומעים אליו ונמשכים אחריו, ועל כן יש לצדיקים להחזיק לו טובה לפי שבשבילו נוחלים כל אותן הטובות והעדוניהם והתענוגים לעולם הבא, תועלת למקטרג הזה כשהרשעים שומעים לו מה היא, אלא אף על פי שאין לו תועלת מצות רבונו הוא עושה, ועוד שהרי מתחזק בשביל זה, כי כיון שהוא רע מתגבר כשהאדם עושה רעה, הרשע אינו מתגבר עד שהורג נפש, כיון שהרג נפש אז מתחזק ומתגבר בכחו ונח רוחו, כך הוא אותו המקטרג שנקרא מלאך המות, אינו מתגבר בכחו עד שמסית לאנשים ומקטרג עליהם והורג אותם, אז יש לו מרגוע ונתחזק ונתגבר בכחו, וכמו שמתחזק צד החיים כאשר האנשים טובים והולכים בדרך הישר, אף כך זה המקטרג מתחזק ומתגבר כאשר הרשעים שומעים אליו והוא שולט עליהם, הרחום יצילנו, וזכאים הם הזוכים לנצחו ולהכניע אותו לזכות בשבילו לעולם הבא, ומתחזק האדם במלך הקדוש תמיד, על זה ודאי נאמר (תהלים פ"ד) אשרי אדם עוז לו בך מסלות בלבבם, זכאים הם בעולם הזה ובעולם הבא.